

Očkovanie: Komisia vyzýva k posilneniu spolupráce EÚ v boji proti chorobám, ktorým je možné predchádzať

Brusel 26. apríl 2018

Očkovanie: Komisia vyzýva k posilneniu spolupráce EÚ v boji proti chorobám, ktorým je možné predchádzať

Komisia dnes vydáva súbor odporúčaní k posilneniu spolupráce EÚ v boji proti chorobám, ktorým sa dá očkovaním zabrániť. Nadväzujú na výzvu predsedu Junckera, ktorý vo svojom [prejave o stave Únie na rok 2017](#) požadoval zvýšiť zaočkovanosť a zabezpečiť v EÚ každému prístup k očkovaniu.

Komisár pre zdravie a bezpečnosť potravín Vytenis **Andriukaitis** v tejto súvislosti uviedol: „*Očkovanie je jedným z najúčinnějších a nákladovo najefektívnejších opatrení v oblasti verejného zdravia, ktoré boli vyvinuté v 20. storočí. Ako lekára ma veľmi zarmocuje, keď vidím umierať deti v dôsledku nízkej zaočkovanosti, obáv z očkovania či nedostatku očkovacích látok. Infekčné choroby sa nezastavia na hraniciach štátov. Ak zlyháva imunizácia v jednom členskom štáte, ohrozuje sa tým zdravie a bezpečnosť občanov v celej EÚ. Je v záujme nás všetkých v tejto oblasti spolupracovať. Chráňme naše deti, zaočkujme ich!*“

Očkovaním sa ročne zachráni 1 až 3 milióny životov na celom svete. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie sa v nadchádzajúcom desaťročí očkovaním zachráni ďalších 25 miliónov životov. Podľa [Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb \(ECDC\)](#) napriek tomu v niektorých krajinách EÚ hrozia v dôsledku nedostatočného očkovania bezprecedentné epidémie osýpok a znova sa objavujú choroby, ktorým možno očkovaním predchádzať. Deti a dospelí v EÚ ešte stále na tieto choroby zomierajú.

V návrhu Komisie sa opatrenia zameriavajú na 3 hlavné oblasti: 1. riešenie problému zdržanlivého prístupu k očkovaniu a zlepšenie zaočkovanosti; 2. udržateľné politiky v oblasti očkovania v EÚ; a 3. koordinácia EÚ a jej príspevok k celosvetovému zdraviu.

Komisia a členské štáty majú podľa návrhu prijať 20 opatrení, ktoré zahŕňajú:

- vývoj a vykonávanie **vnútroštátnych a/alebo regionálnych plánov očkovania** do roku 2020 vrátane dosiahnutia cieľa 95-percentnej miery zaočkovanosti na osýpky;
- zavedenie **pravidelných kontrol** stavu očkovania a vytvorenie možností vykonávať pravidelné očkovania v rôznych fázach života, napríklad v školách či na pracovisku;
- predstavenie možností spoločného **očkovacieho preukazu**, ktorý by umožňoval elektronickú cezhraničnú výmenu;
- vytvorenie európskeho **informačného portálu o očkovaní** do roku 2019 s cieľom poskytnúť prostredníctvom internetu objektívne, transparentné a aktualizované dôkazy o prínose a bezpečnosti očkovania;
- zmiernenie rizika súvisiaceho s nedostatkom očkovacích látok vytvorením virtuálnej databázy **dátový sklad EÚ** s informáciami o zásobách očkovacích látok a ich potrebe, ktorou sa uľahčí dobrovoľná výmena informácií o dostupných dodávkach a o nedostatku základných očkovacích látok;
- zabezpečenie odbornej prípravy pre všetkých **zdravotníckych pracovníkov**, aby odborne poskytovali očkovanie a vedeli reagovať na prípady zdržanlivosti;
- vytvorenie **Koalície za očkovanie** spájajúcej európske združenia zdravotníckych pracovníkov, ako aj príslušné študentské združenia z tejto oblasti, ktorá by sa zaviazala k poskytovaniu presných informácií verejnosti, vyvracaniu mýtov o očkovaní a výmene najlepších postupov;
- zriadenie **európskeho systému výmeny informácií** v rámci ktorého sa majú zhromažďovať poznatky a do roku 2020 vypracovať usmernenia k základnému programu očkovania s informáciami o dávkach a veku, na ktorých sa dohodnú všetky členské štáty a ktoré budú pre všetky krajiny rovnaké;
- posilnenie partnerstiev a spolupráce v oblasti očkovania s **medzinárodnými partnermi**.

Aktuálny stav: hlavné vakcinačné diery v EÚ

Podľa najnovších údajov zozbieraných Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) sa vo viacerých krajinách EÚ a EHP aj naďalej zvyšuje počet prípadov osýpok. V období 12 mesiacov od 1. marca 2017 do 28. februára 2018 bolo nahlásených 14 813 prípadov osýpok prostredníctvom európskeho systému dohľadu nad infekčnými chorobami. Z uvedených prípadov, pri ktorých bol známy stav očkovania, 86 % nebolo zaočkovaných. ECDC okrem toho odhaduje, že najmenej 40 000 osôb každoročne zomiera na chrípku, čiastočne v dôsledku nízkej zaočkovanosti.

Ďalšie kroky

O návrh Komisie sa bude v Rade rokovať s cieľom prijať ho do konca roku 2018 s okamžitým nadobudnutím platnosti. Komisia bude následne každé tri roky predkladať správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní odporúčania. Komisia okrem toho v rámci cyklu [Stav zdravia v EÚ](#) vypracuje správu o *Stave dôvery v očkovacie látky v EÚ*, v ktorej sa budú monitorovať postoje občanov k očkovaniu.

Kontext

Predseda **Juncker** vo svojej [správe o stave Únie za rok 2017](#) uviedol: „V Únii rovných nie je priestor pre občanov druhej triedy. Je neprijateľné, aby v roku 2017 stále umierali deti na následky chorôb, ktoré už mali byť v Európe dávno zlikvidované. (...) Bez akýchkoľvek podmienok a výhovoriek. (...) Úmrtia, ktorým sa dá predísť, sú v Európe neprípustné.“

Odporúčania Komisie týkajúce sa chorôb, ktorým možno predchádzať očkovaním, vychádzajú z viacerých existujúcich politík a projektov EÚ v oblasti očkovania. Patrí k nim odporúčanie Rady o očkovaní proti sezónnej chrípke (2009), dohoda o spoločnom obstarávaní stanovená rozhodnutím o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia (1082/2013/EÚ) a jednotná akcia o vakcinácii spolufinancovaná z pracovného plánu programu v oblasti zdravia na roky 2014 – 2020, ktorá začína v najbližších mesiacoch a venuje sa okrem iných tém zdržanlivému prístupu k očkovaniu.

Ďalšie informácie

Pozri [MEMO/18/3458](#)

[Očkovanie – Prehľad](#)

Sledujte nás na Twitteri: [@EU_Health](#), [@V_Andriukaitis](#) #vaccineswork and #EUvaccines

IP/18/3457

Kontaktné osoby pre médiá:

[Anca PADURARU](#) (+ 32 2 299 12 69)

[Aikaterini APOSTOLA](#) (+32 2 298 76 24)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)